

Vlada Crne Gore

Ministarstvo za evropske integracije

Podgorica, 24.11.2009

U p i t n i k

Informacija koju od Vlade Crne Gore zahtijeva Evropska komisija u cilju pripreme Mišljenja o zahtjevu Crne Gore za članstvo u Evropskoj uniji

11 Aneks - Poljoprivreda i ruralni razvoj

Odgovorno lice:	Gordana Djurovic
Rukovodilac grupe:	Svetlana Rajkovic
Zamjenik rukovodioca grupe:	
Sekretar grupe:	Vanja Grgurovic
Zamjenik sekretara grupe:	
Kontakt MEI:	
IT Podrška:	Deniz Frljuckic

Sadržaj:

11 Aneks - Poljoprivreda i ruralni razvoj	6
39. Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju	7
40. Zakon o sprovođenju popisa poljoprivrede 2009. godine	24

11 Aneks - Poljoprivreda i ruralni razvoj

---

39. Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju

Закон о пољопривреди и руралном развоју

На основу члана 95 тачке 3 Устава Црне Горе доносим

Указ о проглашењу закона о пољопривреди и руралном развоју

("Сл. лист Црне Горе", бр. 56/09 од 14.08.2009)

Проглашавам ЗАКОН О ПОЉОПРИВРЕДИ И РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ, који је донијела Скупштина Црне Горе 24. сазива, на трећој сједници првог редовног засиједања у 2009. години, дана 27. јула 2009. године.

Број: 01-2330/2

Подгорица, 05.08.2009. године

Предсједник Црне Горе,
Филип Вујановић, с.р.

На основу члана 82 став 1 тачка 2 и члана 91 став 1 Устава Црне Горе, Скупштина Црне Горе 24. сазива, на трећој сједници првог редовног засиједања у 2009. години, дана 27. јула 2009. године, донијела је

Закон о пољопривреди и руралном развоју

И. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1

Овим законом уређују се: развој пољопривреде и руралних подручја, циљеви и мјере аграрне политике, подстицаји у пољопривреди и услови за њихово остваривање, права и обавезе корисника подстицаја, допунске дјелатности у пољопривреди, организовање у пољопривреди, као и друга питања од значаја за развој пољопривреде и руралних подручја.

Дефиниције

Члан 2

(1) Поједини изрази употријебљени у овом закону имају сљедеће значење:

1) пољопривреда је привредна дјелатност која обухвата биљну и сточарску производњу и са њима повезане услужне дјелатности, у складу са прописима којима је уређена класификација дјелатности и регистар јединица разврставања;

2) пољопривредно газдинство је организационо и пословно заокружена привредна цјелина која обухвата једну или више производних јединица, бави се пољопривредном дјелатношћу, има јединствено управљање, име или фирму, односно адресу или сједиште и организована је у једном од сљедећих облика:

а) привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник;

б) породично пољопривредно газдинство;

ц) произвођачка организација;

д) образовна или научно-истраживачка установа која се бави и пољопривредном дјелатношћу;

3) производна јединица је просторно одређена привредна јединица на којој се обавља пољопривредна дјелатност;

4) породично пољопривредно газдинство је пољопривредно газдинство на којем пољопривредник сам или заједно са члановима свог домаћинства обавља пољопривредну дјелатност;

5) пољопривредник је физичко лице које се бави пољопривредом само или као члан породичног пољопривредног газдинства;

6) носилац пољопривредног газдинства је привредно друштво, друго правно лице, предузетник или пољопривредник, који је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава;

7) јединствени идентификациони број пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: ИДБР) је основ за вођење јединственог Регистра пољопривредних газдинстава и њихово повезивање са другим регистрима;

8) пољопривредни производ је производ биљног или животињског поријекла добијен из примарне пољопривредне производње и производ подвргнут једноставној физичкој обради;

9) примарна пољопривредна производња је производња и узгој примарних пољопривредних производа биљног или животињског поријекла, укључујући жетву и бербу плодова, мужу и узгој животиња, лов и риболов и сакупљање самониклих плодова и биљака из природе, која обухвата и руковање, транспорт и складиштење примарних производа на мјесту производње, која за резултат има искључиво производ који није подвргнут технолошким поступцима након жетве, сакупљања плодова или улова, осим једноставне физичке обраде;

10) прерада пољопривредних производа је процес којим се мијења примарни производ примјеном одређених физичких и хемијских поступака;

11) храна је супстанца или производ који је намијењен за исхрану људи, прерађен, дјелимично прерађен, или непрерађен укључујући воду за пиће и воду која се користи у поступку припреме хране, која може бити биљног поријекла, животињског поријекла и комбинована храна;

(2) Сви изрази који се, у овом закону, користе за физичка лица у мушком роду обухватају исте изразе у женском роду.

ИИ. ПЛАНИРАЊЕ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ И РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА

Циљеви аграрне политике

Члан 3

Основни циљеви развоја пољопривреде и руралних подручја (у даљем тексту: аграрна политика) су:

- 1) газдовање пољопривредним ресурсима на дугорочно одржив начин уз очување животне средине;
- 2) обезбјеђивање стабилне понуде безбједне хране, прихватљиве у погледу квалитета и цијена;
- 3) унапрјеђивање животног стандарда сеоског становништва и укупног руралног развоја, уз очување традиционалних вриједности;
- 4) јачање конкурентности произвођача хране.

Стратегија производње хране и развоја руралних подручја

Члан 4

(1) Стратегијом производње хране и развоја руралних подручја (у даљем тексту: Стратегија) утврђују се дугорочни правци развоја пољопривреде и руралних подручја, односно аграрне политике.

(2) Стратегију доноси Влада Црне Горе (у даљем тексту: Влада), на период од 10 година.

Национални програм производње хране и развоја руралних подручја

Члан 5

(1) Аграрна политика утврђена Стратегијом спроводи се на основу Националног програма производње хране и развоја руралних подручја (у даљем тексту: Национални програм).

(2) Национални програм садржи: средњорочне и краткорочне циљеве развоја аграрне политике, врсте мјера и програма, очекиване резултате, као и оквирни износ и изворе финансијских средстава неопходних за спровођење мјера аграрне политике.

(3) Национални програм из става 1 овог члана доноси Влада, на период од пет година.

(4) Национални програм објављује се у "Службеном листу Црне Горе".

Спровођење мјера аграрне политике

Члан 6

(1) Услови, начин и динамика спровођења мјера аграрне политике утврђених Стратегијом и Националним програмом, до почетка фискалне године, ближе се уређују прописом Владе (у даљем тексту: Агробуџет).

(2) Агробуџет садржи, нарочито:

- планирана средства по појединим мјерама аграрне политике;

- услове и критеријуме за коришћење подстицајних мјера утврђених овим законом;
  - начин контроле у спровођењу мјера аграрне политике;
  - начин праћења и оцјењивања ефеката мјера аграрне политике;
  - начин и поступак додјељивања средстава подстицаја;
  - мјере за отклањање утврђених неправилности у коришћењу средстава подстицаја.
- (3) Агробуџет се објављује у "Службеном листу Црне Горе".

Извјештај о реализацији Националног програма и Агробуџета

Члан 7

- (1) Годишњи извјештај о реализацији Националног програма и Агробуџета министарство надлежно за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство) доставља Влади на усвајање, до 31. марта текуће за претходну годину.
- (2) Извјештај из става 1 овог члана садржи и оцјену ефеката аграрне политике за годину за коју се односи.

ИИИ. МЈЕРЕ АГРАРНЕ ПОЛИТИКЕ

Члан 8

- (1) Мјере аграрне политике утврђују се ради остваривања циљева из члана 3 овог закона.
- (2) Мјере аграрне политике обухватају, нарочито:
- а) тржишно-цјеновну политику;
  - б) политику руралног развоја;
  - ц) послове од јавног интереса;
  - д) социјалне трансфере породичним пољопривредним газдинствима.

А. ТРЖИШНО - ЦЈЕНОВНА ПОЛИТИКА

Члан 9

- (1) Тржишно-цјеновна политика остварује се спровођењем:
- 1) мјера за стабилизацију тржишта;
  - 2) директних плаћања пољопривредним газдинствима;
- (2) У циљу очувања јединства тржишта и равноправности произвођача, мјере тржишно-цјеновне политике спроводе се на националном нивоу.

1. Мјере за стабилизацију тржишта

Члан 10

- (1) Мјере за стабилизацију тржишта односе се на:
- спољнотрговински промет;
  - интервентне мјере у унутрашњем промету.
- (2) У случају прекомјерног увоза или извоза пољопривредних производа, идентификованог дампинга или увоза производа у Црну Гору за које су земље извознице користиле извозне субвенције или постојања опасности да дође до озбиљног нарушавања тржишта пољопривредних производа, чиме се угрожавају постављени циљеви аграрне политике, Влада може увести заштитне мјере у спољнотрговинском промету пољопривредних производа, у складу са закљученим уговорима и прописима којима је уређена спољна трговина.
- (3) Ради реализације циљева аграрне политике из члана 3 овог закона Влада може да примјењује интервентне мјере куповине и продаје, помоћи складиштењу и повлачењу са тржишта одређених пољопривредних производа.

2. Директна плаћања пољопривредним газдинствима

Члан 11

- (1) Директна плаћања пољопривредним газдинствима су мјере којима се непосредно утиче на доходак пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: директна плаћања).
- (2) Директна плаћања се могу вршити на основу сљедећих критеријума:
- а) по хектару пољопривредних површина;
  - б) по грлу стоке или сточној јединици;
  - ц) по јединици пољопривредних производа;
  - д) по јединици инпута у пољопривредну производњу.

(3) Директна плаћања се могу, на основу утврђених критеријума и услова, додјелјивати и прерађивачима пољопривредних производа.

(4) Ближи критеријуми и услови за реализацију мјера из става 1 овог члана утврђују се Агробуџетом.

Б. ПОЛИТИКА РУРАЛНОГ РАЗВОЈА

Врсте мјера

Члан 12

(1) Политика руралног развоја остварује се спровођењем сљедећих група мјера:

- 1) мјере за јачање конкурентности произвођача хране;
- 2) мјере за одрживо газдовање пољопривредним ресурсима;
- 3) мјере за побољшање квалитета живота и ширење (диверзификација) економских активности у руралним подручјима;
- 4) лидер пројекти за развој руралних подручја.

(2) Услови и начин спровођења мјера из става 1 тач. 1 до 4 овог члана, у складу са Националним програмом, утврђују се Агробуџетом.

1. Мјере за јачање конкурентности произвођача хране

Члан 13

(1) Ради јачања конкурентности произвођача хране спроводе се сљедеће мјере:

- а) подстицај инвестицијама у примарној пољопривреди;
  - б) подстицај модернизацији и реструктурирању прерађивачке индустрије;
  - ц) подстицај инвестицијама за спровођење земљишне политике (унапрјеђивање коришћења и побољшање квалитета пољопривредног земљишта, повећање величине породичног пољопривредног газдинства и спрјечавање уситњавања посједа);
  - д) увођење међународних стандарда и унапрјеђивање квалитета у производњи и преради пољопривредних производа;
  - ф) подстицај оснивању и повезивању произвођачких организација;
- подстицај пољопривредних произвођача.

(2) Влада може да уведе и друге мјере којима се подржава конкурентност произвођача хране.

(3) Услови и начин спровођења појединих мјера из става 1 овог члана, у складу са Националним програмом, утврђују се Агробуџетом.

2. Мјере за одрживо газдовање пољопривредним ресурсима

Члан 14

(1) Одрживо газдовање пољопривредним ресурсима обезбјеђује се спровођењем сљедећих мјера :

- а) подстицај развоја подручја са ограниченим могућностима за пољопривредну производњу;
- б) подстицај програма у пољопривреди који су усаглашени са принципима очувања животне средине - агроколошке мјере;
- ц) програми агрошумарства;

(2) Услови и начин спровођења мјера из става 1 овог члана утврђују се Агробуџетом.

а) Подстицај развоја подручја са ограниченим могућностима за пољопривредну производњу

Члан 15

(1) Развој подручја са ограниченим могућностима за пољопривредну производњу обезбјеђује се путем додатних плаћања по хектару (ха) пољопривредних површина или по грлу стоке.

(2) Подручје са ограниченим могућностима за пољопривредну производњу утврђује се на основу ограничених могућности коришћења земљишта и значајно повећаних трошкова производње услед неповољних услова привређивања.

(3) Ближи критеријуми из става 2 овог члана утврђују се Агробуџетом.

(4) На основу критеријума из става 3 овог члана, Министарство утврђује подручја са ограниченим могућностима за пољопривредну производњу.

б) Подстицај програма у пољопривреди који су усаглашени са принципима о чувања животне средине - агроеколошке мјере

Члан 16

(1) Програми у пољопривреди који су усаглашени са принципима очувања животне средине подстичу се агроеколошким мјерама, које су усмјерене на:

- заштиту и унапрјеђивање природних ресурса (земља, вода, ваздух), посебно на развој органске и интегралне пољопривреде;
- очување и одрживо коришћење генетичких ресурса у биљној и сточарској производњи;
- очување природних станишта (хабитата) и животне средине, посебно на одрживо коришћење планинских пашњака.

(2) Агробуџетом се могу прописати и друге мјере којима се подстиче одрживо газдовање пољопривредним ресурсима.

ц) Програми агрошумарства

Члан 17

(1) Ради остваривања заједничких циљева аграрне и политике шумарства обезбјеђује се подстицај за подизање засада одговарајућих пољопривредних или шумских култура на подручјима обраслим ниским растињем, жбуњем и површинама оштећеним пожаром.

(2) Услови и поступак за реализацију подстицаја из става 1 овог члана утврђују се Агробуџетом.

3. Мјере за побољшање квалитета живота и ширење (диверзификација) економских активности у руралним подручјима

Члан 18

(1) Ради побољшања квалитета живота и проширења економских активности у руралним подручјима спроводе се сљедеће мјере:

- изградња сеоске инфраструктуре, обнова и развој села;
- подстицај допунским дјелатностима у пољопривреди;
- подстицај оснивању и развоју малих предузећа ради унапрјеђивања предузетништва у руралним подручјима;
- подстицај развоју туризма у руралним подручјима;
- подстицај очувању и унапрјеђивању културне баштине.

(2) Агробуџетом се могу прописати и друге мјере којима се унапрјеђује квалитет живота и ширење економских активности у руралним подручјима.

(3) Услови и поступак спровођења мјера из става 1 овог члана утврђују се Агробуџетом.

Лидер пројекти за развој руралних подручја

Члан 19

(1) Лидер пројектима за развој руралних подручја обезбјеђује се подстицај:

- локалним заједницама и локалним акционим групама за припрему и реализацију стратегија и пројеката руралног развоја;
- локалном јавно-приватном партнерству ради унапрјеђивања руралних подручја;
- реализацији пројеката који се заснивају на учешћу више субјеката из различитих сектора локалне економије.

(2) Услови и поступак спровођења мјера из става 1 овог члана утврђују се Агробуџетом.

Подршка руралном развоју из буџета локалне самоуправе

Члан 20

(1) Локална самоуправа може да уведе мјере подршке руралном развоју, које не смију бити у супротности са Стратегијом, Националним програмом и Агробуџетом.

(2) Мјере из става 1 овог члана и начин њиховог финансирања, прије усвајања, локална самоуправа доставља на сагласност Министарству.

Ц. ПОСЛОВИ ОД ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА

Члан 21

(1) Мјерама аграрне политике подстичу се послови од јавног интереса из члана 52 овог закона.

(2) Послови од јавног интереса финансирају се или суфинансирају на основу програма за обављање послова од јавног интереса.

(3) Програм из става 2 овог члана садржи врсту и обим послова, динамику реализације, потребна финансијска средства и начин финансирања, односно суфинансирања, као и очекиване ефекте у остваривању јавног интереса, у складу са Стратегијом и Националним програмом.

(4) Услови и поступак за реализацију послова из става 1 овог члана утврђују се Агробуџетом.

Члан 22

(1) Мјерама аграрне политике подстиче се стручно оспособљавање кадрова који раде на реализацији развојних програма, структурним промјенама у пољопривреди и хармонизацији прописа из области пољопривреде са прописима Европске уније.

(2) Услови и поступак за спровођење мјера из става 1 овог члана утврђују се Агробуџетом.

Члан 23

(1) Мјерама аграрне политике могу се подстицати међународна сарадња и реализација међународних пројеката у области пољопривреде и руралног развоја, као и чланство у међународним организацијама.

(2) Приоритете за чланство у међународним организацијама утврђује Министарство, на основу мишљења Савјета из члана 70 овог закона.

Д. СОЦИЈАЛНИ ТРАНСФЕРИ ПОРОДИЧНИМ ПОЉОПРИВРЕДНИМ ГАЗДИНСТВИМА

Члан 24

(1) Поред мјера којима се подржава рурални развој из чл. 12 до 20 овог закона, Влада може, на предлог Министарства и министарства надлежног за послове рада и социјалног старања, да утврди плаћање старачке надокнаде носиоцу породичног пољопривредног домаћинства, за мушкарце преко 65, а за жене преко 60 година живота, као и олакшице за плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање пољопривредника.

(2) Ближи услови за исплату старачких надокнада из става 1 овог члана прописују се Агробуџетом.

(3) Олакшице за плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање пољопривредника прописује Влада.

ИВ. ПОДСТИЦАЈИ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ И РУРАЛНИ РАЗВОЈ

Извори финансирања

Члан 25

(1) Средства подстицаја за реализацију циљева аграрне политике из члана 3 овог закона обезбјеђују се из буџета Црне Горе.

(2) Поред средстава из става 1 овог члана, за подстицај развоја пољопривреде и руралних подручја могу се користити и средства локалне самоуправе, међународних пројеката, донација и других извора.

Реализација подстицаја

Члан 26

Реализацију средстава подстицаја у пољопривреди и руралном развоју врши орган управе надлежан за послове плаћања у пољопривреди (у даљем тексту: Агенција).

Надлежност Агенције

Члан 27

(1) Агенција врши стручне и са њима повезане управне послове, који се односе на:

- спровођење мјера аграрне политике и политике рибарства;
- спровођење програма међународне подршке пољопривреди и руралном развоју;
- контролу података и документације и вршења унутрашње ревизије;
- успостављање и спровођење интегралног контролног система послова из дјелокруга рада;
- вођење регистара, евиденција и базе података из дјелокруга рада;
- вођење евиденције корисника подстицаја;
- функционисање тржишног информационог система у пољопривреди;

- чување документације на основу које су одобрена средстава подстицаја;
- припремање извјештаја и анализа из дјелокруга рада;
- друге послове у складу са законом;

(2) Начин и поступак вршења послова из става 1 овог члана уређује Агенција.

Члан 28

Послове из своје надлежности Агенција врши уз поштовање начела законитости, одговорности, ефикасности, стручности и транспарентности.

Члан 29

(1) Агенција може извршавање одређених послова из свог дјелокруга уговором уступити другом правном лицу.

(2) Агенција не може уступити другом правном лицу извршавање послова:

- одобравање плаћања;
- рачуноводствене послове;
- плаћање.

(3) Агенција је одговорна за законито извршавање послова из става 2 овог члана.

Члан 30

(1) Документацију за програме које реализује Агенција, а који се финансирају или суфинансирају у складу са овим законом и програмима који се финансирају средствима из иностраних донација, Агенција је дужна да чува најмање пет година након њихове имплементације.

(2) Рок из става 1 овог члана, у случају покретања судског поступка, продужава се до правоснажности судске одлуке.

Право на подстицај

Члан 31

(1) Право на подстицај може остварити носилац пољопривредног газдинства који је поднио захтјев, са потребном документацијом, за остваривање права на подстицај и који је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава из члана 63 овог закона (у даљем тексту: корисник подстицаја).

(2) Услове за упис у Регистар пољопривредних газдинстава и документацију потребну за остваривање права на подстицај из става 1 овог члана прописује Министарство.

Поступак за остваривање права на подстицај

Члан 32

(1) Поступак за остваривање права на подстицаје покреће се захтјевом, који се подноси Агенцији.

(2) Поступак из става 1 овог члана може се покренути и путем јавног позива или на други начин, зависно од врсте и начина подстицаја.

(3) О остваривању права на подстицаје у поступку из ст. 1 и 2 овог члана одлучује Агенција.

(4) На рјешење из става 3 овог члана може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања рјешења.

(5) Жалба не одлаже извршење рјешења.

Обавезе корисника подстицаја

Члан 33

(1) Корисник подстицаја одговара за тачност документације и података за остваривање права на подстицај и намјенско коришћење средстава подстицаја.

(2) Корисник подстицаја који је на основу нетачне документације, односно преваром остварио право на коришћење средстава подстицаја или је средства подстицаја ненамјенски користио дужан је да врати износ примљених средстава, увећан за износ затезне камате, у року одређеном правоснажним рјешењем Агенције.

(3) Корисник подстицаја који је средства добио, односно користио на начин из става 2 овог члана нема право на додјелу подстицаја за период од двије године од дана доношења правоснажног рјешења Агенције о враћању тих средстава.

- (4) Рјешења из ст.2 и 3 овог члана Агенција доноси на основу извршене контроле.
- (5) Корисник подстицаја из става 3 овог члана нема право ни на коришћење средстава која се одобравају по основу других подстицајних мјера.
- (6) Корисник подстицаја дужан је да чува документацију која се односи на остваривање права на подстицаје, најмање пет година од дана посљедње исплате средстава подстицаја.

V. ОРГАНИЗОВАЊЕ ПРОИЗВОЂАЧА

Циљ организовања

Члан 34

- (1) Мјерама аграрне и политике рибарства подстиче се организовање произвођача у пољопривреди и рибарству у задруге и друге облике организовања произвођача (у даљем тексту: организације произвођача).
- (2) Произвођачи из става 1 овог члана могу организовати организацију произвођача по основу једног или групе производа, у циљу:
- планирања производње према захтјевима тржишта у погледу количина и квалитета;
  - стављања на тржиште производа произведених од стране чланова организације произвођача;
  - оптимизације трошкова производње и стабилизације произвођачких цијена;
  - очувања животне средине спровођењем добре произвођачке праксе, управљања отпадом и очувања биодиверзитета;
- (3) Производ или групу производа за које се могу организовати организације произвођача прописује Министарство.

Организација произвођача

Члан 35

- (1) Организација произвођача из члана 34 става 2 овог закона може се основати само на иницијативу произвођача и ако испуњава сљедеће услове:
- да има најмање пет чланова;
  - да има утврђен најмањи обим и вриједност производње;
  - да на тржиште пласира укупну количину производа коју су произвели чланови организације произвођача;
  - да има правила организовања и пословања;
  - да има својство правног лица.
- (2) Ближе услове из става 1 овог члана прописује Министарство.
- (3) Чланови организације произвођача дужни су да се придржавају правила организације произвођача из става 1 алинеја 5 овог члана којима се уређује, нарочито:
- планирање производње;
  - подношење извјештаја о производњи;
  - начин и услови производње;
  - продаја производа;
  - заштита животне средине;
  - финансијске обавезе чланова организације произвођача.
- (4) Ближу садржину правила из става 3 овог члана прописује Министарство.

Признавања организација произвођача

Члан 36

- (1) Оснивачи организације подносе захтјев за признавање организације произвођача Министарству.
- (2) Уз захтјев из става 1 овог члана достављају се докази о испуњености услова из члана 35 става 1 овог закона.
- (3) Испуњеност услова из члана 35 став 1 овог закона утврђује и рјешење о признавању организације произвођача доноси Министарство.
- (4) Признате организације произвођача уписују се у Регистар организација произвођача, који води Министарство.
- (5) Садржину и начин вођења Регистра организација произвођача прописује Министарство.
- (6) Организацији произвођача која престане да испуњава услове из члана 35 става 1 овог закона Министарство ће, рјешењем, укинути статус организације произвођача.

Међугранске организације

Члан 37

(1) Организације произвођача које се баве производњом, прерадом и продајом одређених пољопривредних производа и хране могу се организовати у међугранске организације, у циљу:

- усклађивања производње, прераде и продаје одређених пољопривредних производа са захтјевима и интересима потрошача;
- промовисања рационализације и унапрјеђивања производње и прераде;
- спровођења истраживања тржишта ради усклађивања начина пласирања производа на тржиште;
- обједињавања понуде производа чланова организације;
- развијања метода и инструмената за унапрјеђивање квалитета производа;

(2) Организације из става 1 овог члана дужне су да поштују правила конкуренције, у складу са законом.

(3) Услове за признавање организација из става 1 овог члана прописује Министарство.

(4) Признате међугранске организације уписују се у евиденцију коју води Министарство.

(5) Садржину и начин вођења евиденције из става 4 овог члана прописује Министарство.

Машински прстенови

Члан 38

(1) За ефикасно искоришћавање пољопривредне механизације и опреме, радне снаге и других производних могућности, физичка лица могу се организовати за пружање међукомшијске и међусеоске помоћи (у даљем тексту: машински прстенови), у складу са законом.

(2) Услове за рад машинских прстенова прописује Министарство.

ВИ. КВАЛИТЕТ И ОЗНАЧАВАЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА И ХРАНЕ

Минимални квалитет

Члан 39

(1) Минимални квалитет појединих пољопривредних производа и хране прописује Министарство, уз сагласност министарства надлежног за послове здравља.

(2) Прописима из става 1 овог члана уређује се, нарочито:

- начин производње и прераде;
- састојци и њихов садржај, укључујући дозвољене адитиве;
- нормативе за достизање и очување квалитета;
- разврставање;
- означавање.

Производи вишег квалитета

Члан 40

(1) Пољопривредни производи и храна вишег квалитета су пољопривредни производи и храна који се по својим специфичним карактеристикама разликују од истих пољопривредних производа и хране и од њиховог минималног квалитета.

(2) Специфичне карактеристике пољопривредних производа и хране одређују се у односу на: састав, сензорна и физичко-хемијских својстава, као и начин производње и прераде.

(3) Пољопривредни производ и храна могу носити ознаку "виши квалитет", ако испуњавају прописане услове.

(4) Ближе карактеристике из става 2 овог члана за пољопривредне производе и храну вишег квалитета, начин контроле и ознаку вишег квалитета прописује Министарство.

Произвођачка спецификација

Члан 41

(1) Пољопривредни производи и храна морају одговарати произвођачкој спецификацији.

(2) Произвођачку спецификацију чува произвођач.

(3) Садржину и рок чувања произвођачке спецификације прописује Министарство.

Производ из органске пољопривреде

Члан 42

Пољопривредни производи или храна из органске пољопривреде су производи или храна који су произведени по методама органске пољопривреде, у складу са законом.

Производ интегралне пољопривреде

Члан 43

(1) Пољопривредни производи или храна из интегралне пољопривреде су производи који су произведени по методама и поступцима интегралне пољопривредне производње.

(2) Интегрална пољопривредна производња је уравнотежена употреба агротехничких мјера, тако да, при истим економским ефектима, приоритет имају природне мјере у односу на фито-фармацеутске, ветеринарско-фармацеутске и биотехнолошке мјере.

(3) Производи из става 1 овог члана носе ознаку "Производ интегралне пољопривреде".

(4) Евиденцију произвођача и производа интегралне пољопривредне производње води Министарство.

(5) Ближе услове интегралне производње или прераде, начин контроле и ознаку производа интегралне пољопривреде из става 2 овог члана, као и вођење евиденције произвођача и производа интегралне пољопривреде прописује Министарство.

Гарантовано традиционални производ

Члан 44

(1) Гарантовано традиционални производи или храна су производи који испуњавају прописане услове у погледу састава, поступка производње и прераде за поједине пољопривредне производе или храну са гарантованом традицијом.

(2) Производи из става 1 овог члана носе ознаку "Гарантовано традиционални производ".

(3) Регистар произвођача и гарантовано традиционалних производа и хране води Министарство.

(4) Ближе услове у погледу састава, поступка производње и прераде за поједине пољопривредне производе или храну са гарантованом традицијом, као и начине контроле и ознаку "Гарантовано традиционални производ" и начин вођења Регистра произвођача и гарантовано традиционалних производа и хране прописује Министарство.

Производи са заштићеном ознаком поријекла и географском ознаком

Члан 45

Начин стицања, правна заштита и остваривање права у коришћењу ознака географског поријекла пољопривредних производа и хране врши се у складу са законом.

ВИИ. ДОБРА ПОЉОПРИВРЕДНА ПРАКСА

Члан 46

(1) Пољопривредна газдинства која се баве производњом пољопривредних производа и хране дужна су да поштују добру пољопривредну праксу.

(2) Начин спровођења добре пољопривредне праксе прописује Министарство, у складу са законом.

ВИИИ. ПРОМЕТ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА И ХРАНЕ

Члан 47

Промет пољопривредних производа и хране врши се у складу са законом.

Промет са породичног пољопривредног газдинства

Члан 48

(1) На породичном пољопривредном газдинству мале количине пољопривредних производа и хране биљног и животињског поријекла произведених на том газдинству стављају се у промет ради снабдијевања крајњег потрошача непосредно на том газдинству или преко малопродајних објеката.

(2) Мале количине из става 1 овог члана, хигијенске услове за њихову производњу и стављање у промет, садржај захтјева и поступак одобравања објеката у којима се производе

мале количине пољопривредних производа, услове регистрације, односно производа и хране биљног и животињског поријекла, прописује Министарство.

(3) Испуњеност услова из става 2 овог члана утврђује надлежни орган управе, у складу са законом.

ИХ. ДОПУНСКА ДЈЕЛАТНОСТ

Члан 49

(1) Допунска дјелатност породичног пољопривредног газдинства је дјелатност повезана са пољопривредом и шумарством, која се врши на породичном пољопривредном газдинству и омогућава бољу искоришћеност његових производних могућности и радне снаге.

(2) Врсте допунске дјелатности на породичним пољопривредним газдинствима, обим и услове за њихово обављање прописује Влада.

(3) При одређивању обима допунске дјелатности из става 2 овог члана узимају се у обзир и специфични услови и карактеристике одређених врста допунске дјелатности.

Члан 50

(1) Носилац допунске дјелатности из члана 49 овог закона је физичко лице које је власник, купац или друго лице које је овлашћено да користи пољопривредни посјед и врши пољопривредну дјелатност (у даљем тексту: носилац допунске дјелатности).

(2) Носилац допунске дјелатности мора у обављању своје дјелатности да испуњава минималне услове утврђене законима којима се уређује заштита животне средине, заштита здравља људи, здравља животиња и биља, добробити животиња и заштита на раду.

Одобрење за вршење допунске дјелатности

Члан 51

(1) Допунска дјелатност на породичним пољопривредним газдинствима може се обављати само на основу одобрења.

(2) Одобрење за обављање допунске дјелатности из става 1 овог члана издаје Министарство, на захтјев носиоца допунске дјелатности.

(3) Министарство води евиденцију допунских дјелатности на породичним пољопривредним газдинствима.

(4) Садржину и начин вођења евиденције из става 3 овог члана прописује Министарство.

Х. ПОСЛОВИ ОД ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА

Члан 52

(1) Послове од јавног интереса у области пољопривреде и руралног развоја обављају овлашћене научно-истраживачке установе и друга правна и физичка лица из области пољопривреде која испуњавају услове за обављање тих послова.

(2) Послови од јавног интереса у области пољопривреде и руралног развоја су:

а) савјетодавни послови;

б) стручни послови у сточарству;

ц) стручни послови у биљној производњи;

д) стручни послови у очувању генетичких ресурса- банке гена;

е) аналитичко развојни послови;

ф) послови образовања и оспособљавања кадрова за потребе развоја пољопривреде и руралног развоја;

г) послови истраживачког рада у пољопривреди.

(3) Послови од јавног интереса у области ветеринарства и заштите биља врше се у складу са законом.

Савјетодавни послови

Члан 53

Савјетодавни послови у области пољопривреде и руралног развоја су послови који се односе на:

- организовање органске, интегралне и конвенционалне пољопривредне производње;

- примјену нових научних достигнућа, технологија и техника и сл;

- израду програма рационалног коришћења пољопривредног земљишта и средстава за исхрану биља у складу са начелима одрживог развоја;
- спровођење добре пољопривредне праксе;
- заштиту животне средине;
- израду развојних и инвестиционих програма за пољопривредна газдинства;
- оспособљавање за управљање пољопривредним газдинствима, укључујући економске анализе;
- подношење захтјева за добијање подстицаја;
- унапрјеђивање допунских дјелатности на пољопривредном газдинству и ширење економских активности (диверзификација) у сеоским срединама;
- организовање пољопривредника;
- тумачење прописа из области пољопривреде и са њом повезаних дјелатности.

Стручни послови у сточарству

Члан 54

(1) Стручни послови у области сточарства су послови који се односе на:

- спровођење одгајивачко-селекцијских програма по врстама и расама стоке;
- контролу продуктивности стоке;
- оцјењивање оплемењивачке вриједности приплодних животиња;
- праћење и унапрјеђивање квалитета производа сточарства;
- вођење прописаних евиденција у сточарству;
- прогнозирање оптималних локација и временским услова за испашу пчела и сл.

(2) Услови и начин вршења послова из става 1 овог члана уређују се законом којим је уређено сточарство.

Стручни послови у биљној производњи

Члан 55

(1) Стручни послови у оквиру селекције сјемена и увођења нових сорти у биљној производњи су послови који се односе на:

- провјеравање генетских особина и употребне вриједности нових домаћих и страних сорти пољопривредног биља у претходном поступку и у поступку регистрације, односно заштите сорте;
- чување службених узорака сјеменског материјала заштићених, односно регистрованих сорти;
- селекције и препоруке о рејонизацији сорти;
- сертификовање сјемена и садног материјала пољопривредног биља;

(2) Услови и начин вршења послова из става 1 овог члана уређују се законом.

Послови очувања генетичких ресурса - банке гена

Члан 56

(1) Послови очувања генетичких ресурса - банке гена су:

- сакупљање и евидентирање аутохтоног генетичког материјала, укључујући старе домаће или одомаћене сорте пољопривредног биља;
- сакупљање и евидентирање аутохтоних раса и сојева стоке са економском вриједношћу, укључујући и одомаћене расе и сојеве;
- вредновање сакупљеног генетичког материјала по међународним дескрипторима;
- чување, умножавање и размјена узорака сакупљеног генетичког материјала и сл.

(2) Услове и начин вршења послова из става 1 овог члана прописује Министарство.

Аналитичко-развојни послови

Члан 57

Аналитичко-развојни послови су:

- прикупљање и обрада података из области пољопривреде и руралног развоја ради израде економских и других анализа;
- израда економских и других анализа из области производње, прераде и промета пољопривредних производа;
- израда анализа из аграрне политике;

- послови од значаја за усмјеравање и праћење развоја пољопривреде, прерађивачке индустрије и руралних подручја и сл.

Послови образовања и оспособљавања кадрова за потребе развоја пољопривреде и руралног развоја

Члан 58

Послови образовања и оспособљавања за потребе развоја пољопривреде и руралних подручја су послови за потребе одређених сектора пољопривреде, у складу са Стратегијом.

Истраживачки рад у пољопривреди

Члан 59

У складу са Националним програмом, финансирају се или суфинансирају истраживачки и развојни пројекти у области пољопривреде и руралног развоја, у сврху имплементације Стратегије.

XI. ПРИЗНАЊА

Члан 60

(1) За остварене резултате у области пољопривреде и прехранбене технологије у Црној Гори, Министарство може да додијели признања појединцима, удружењима, научно-истраживачким установама и другим организацијама.

(2) Услове за додјелу признања и врсте признања из става 1 овог члана прописује Влада.

XII. РЕГИСТРИ И ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 61

(1) Министарство оснива и води:

- 1) Регистар субјеката;
- 2) Регистар пољопривредних газдинстава.

(2) Поред регистара из става 1 овог члана, Министарство води и друге регистре, евиденције и базе података, у складу са законом.

Регистар субјеката

Члан 62

(1) Правна и физичка лица која су у складу са законом уписана у одговарајуће регистре или евиденције, које воде Министарство и органи управе надлежни за послове пољопривреде, уписују се у Регистар субјеката.

(2) Регистар субјеката из става 1 овог члана води се на јединствен начин и садржи сљедеће податке:

- назив правног лица и сједиште, односно име, презиме, пол и адресу физичког лица;
- врсту привредног субјекта;
- порески идентификациони број (ПИБ);
- јединствени матични број грађана (ЈМБГ) или матични број привредног субјекта (МБ);
- шифру и назив основне дјелатности;
- број жиро рачуна субјеката који подносе захтјев за добијање средстава подстицаја.

(3) Облик, ближу садржину и начин вођења Регистра субјеката прописује Министарство.

Регистар пољопривредних газдинстава

Члан 63

У Регистар пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: Регистар газдинстава) обавезно се уписују:

- пољопривредно газдинство које подноси захтјев за остваривање права на подстицај или подршку, у складу са овим законом;
- произвођач маслина који има најмање 0,1 ха засада маслина или гаји више од 50 стабала маслина;
- произвођачи воћа у интензивним воћњацима који имају најмање 0,2 ха интензивних воћњака, односно 0,1 ха јагодичастог, бобичастог или коштичавог воћа;
- произвођачи пољопривредних производа намијењених тржишту.

Садржај Регистра газдинстава

Члан 64

(1) Регистар газдинстава садржи сљедеће податке:

- јединствени идентификациони број пољопривредног газдинства (ИДБР);
- адресу, односно сједиште пољопривредног газдинства;
- податке о носиоцу пољопривредног газдинства, а у случају породичног пољопривредног газдинства и податке о његовим члановима;
- податке о дјелатности пољопривредног газдинства;
- податке о коришћењу пољопривредног земљишта, пашњака, шума и шумског земљишта, по парцелама и врстама употребе и друго;
- податке о стању и броју приплодне стоке;
- да газдинство припада подручју са ограниченим могућностима за пољопривредну производњу;

(2) Идентификациони број пољопривредног газдинства (ИДБР) из Регистра газдинства користи се за повезивање са другим регистрима из области пољопривреде.

(3) Носилац пољопривредног газдинства дужан је да сваку промјену на газдинству пријави Министарству.

(4) Облик, ближу садржину, начин вођења Регистра газдинстава, као и врсту, начин и рок пријављивања промјена из става 3 овог члана прописује Министарство.

Прикупљање и употреба података

Члан 65

За вођење и ажурирање Регистра субјеката и Регистра газдинстава Министарство прикупља податке од:

- државних органа;
- јавних установа;
- агенција;
- концесионара;
- јединица локалне самоуправе;
- других овлашћених институција.

Јавност података

Члан 66

Подаци из регистара и евиденција су јавни, осим података који су, у складу са законом, утврђени, односно заштићени као тајни подаци.

Тржишни информациони систем у пољопривреди

Члан 67

(1) Ради сакупљања, обраде и објављивања података о количинама и цијенама одређених пољо-привредних производа успоставља се тржишно информациони систем у пољопривреди.

(2) Организовање, садржај и начин вођења тржишног информационог система из става 1 овог члана прописује Министарство.

Систем рачуноводствених података пољопривредних газдинстава

Члан 68

(1) За потребе праћења и анализе мјера аграрне политике Министарство успоставља систем рачуноводствених података на одабраним пољопривредним газдинствима, на основу сљедећих критеријума: производне усмјерености, величине и регионалне заступљености.

(2) Учешће пољопривредних газдинстава у реализацији активности из става 1 овог члана је на добровољној основи.

(3) За стручни и организациони аспект реализације послова из става 1 овог члана одговорно је Министарство.

(4) Комисију за праћење и реализацију пољопривредног књиговодства, из реда књиговодствених стручњака, именује Министарство.

ХИИИ. САВЈЕТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ И РУРАЛНИ РАЗВОЈ

Оснивање и задаци

Члан 69

Ради пружања стручне помоћи у вези са имплементацијом Стратегије, Националног програма, међународних споразума из области пољопривреде, Агробуџета, Годишњег извјештаја о стању у пољопривреди и припреми прописа, оснива се Савјет за пољопривреду и рурални развој (у даљем тексту: Савјет).

Састав Савјета

Члан 70

(1) Савјет чине представници:

- Министарства (1 члан);
- Привредне коморе (1 члан);
- Уније послодаваца (1 члан);
- Задружног савеза (1 члан);
- Удружења (НВО) пољопривредних произвођача на националном нивоу (1 члан);
- Организација пољопривредних произвођача на националном нивоу (1 члан);
- Високообразовних и научних и стручних институција које се баве развојем пољопривреде и руралних подручја (2 члана);
- Агенције за послове плаћања у пољопривреди (1);
- Истакнути стручњаци из појединих области пољопривреде (2 члана).

(2) Субјекти из става 1 ал. 2 до 8 овог члана предлажу чланове Савјета Министарству.

(3) Министарство предлаже чланове Савјета из става 1 ал. 1 и 9 овог члана.

(4) Влада, на предлог Министарства, именује чланове Савјета.

(5) Мандат чланова Савјета траје четири године.

Члан 71

(1) Министар сазива конститутивну сједницу Савјета на којој се бира предсједник, потпредсједник и секретар Савјета.

(2) Савјет доноси пословник о раду.

(3) Административно - техничке послове за потребе Савјета обавља Министарство.

(4) Члановима за рад у Савјету припада накнада из средстава која се обезбјеђују у буџету Црне Горе, на позицији Министарства.

ХИВ. ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 72

(1) Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу овог закона врши Министарство, преко пољопривредних инспектора.

(2) Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и других прописа који се односе на производњу и промет пољопривредних производа и хране животињског поријекла и хране за животиње врши орган управе надлежан за послове ветеринарства, преко ветеринарских инспектора, у складу са законом.

(3) Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и других прописа који се односе на производњу и промет пољопривредних производа и хране биљног поријекла на нивоу примарне пољопривредне производње врши орган управе надлежан за фитосанитарне послове преко фитосанитарних инспектора, у складу са законом.

(4) Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и других прописа који се односе на производњу и промет пољопривредних производа и хране биљног поријекла након примарне пољопривредне производње врши орган државне управе надлежан за послове здравља, преко санитарних инспектора, у складу са законом.

Овлашћења пољопривредног инспектора

Члан 73

Поред овлашћења инспектора утврђених законом којим је уређен инспекцијски надзор, пољопривредни инспектор има и овлашћење да:

- провјерава пољопривредно земљиште, заседе, производне објекте и просторије у којима се обавља пољопривредна дјелатност или допунска дјелатност, обим производње,

документацију правних и физичких лица која обављају пољопривредну дјелатност и допунску дјелатност на пољопривредним газдинствима или друге дјелатности везане за спровођење мјера аграрне политике;

- прати остваривање права на подстицаје и ненамјенско коришћење тих средстава;
- провјерава извршавање послова од јавног интереса;
- провјерава вођење регистара и евиденција у складу са овим законом;
- провјерава испуњеност услова за признавање произвођачких организација и међугранских организација;
- контролише испуњеност услова за обављање допунске дјелатности на пољопривредном газдинству;
- прати примјену добре пољопривредне праксе;
- провјерава усаглашеност пољопривредних производа са прописаним нормама квалитета, декларацијом и ознакама у производњи, промету и преради;
- узима узорке за анализу ради провјере квалитета пољопривредних производа и хране.

Управне мјере и радње пољопривредног инспектора

Члан 74

Поред управних мјера и радњи утврђених законом којим је уређен инспекцијски надзор, пољопривредни инспектор је обавезан да предузима и сљедеће управне мјере и радње:

- до одлуке надлежног органа, забрани обављање допунске дјелатности, односно затражи одузимање дозволе и брисање те дјелатности из евиденције о допунским дјелатностима;
- до одлуке надлежног органа, забрани вршење послова од јавног интереса, ако вршилац јавних послова не врши послове у складу са законом, односно програмом;
- забрани промет пољопривредних производа и хране уколико њихов квалитет не одговара прописаним нормама квалитета;
- забрани стављање у промет пољопривредних производа чији је квалитет означен супротно закону;
- одреди и друге мјере и радње у складу са законом.

ХВ. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 75

(1) Новчаном казном од педесетоструког до стоструког износа минималне зараде у Црној Гори, казниће се за прекршај орган, привредно друштво и предузетник, односно друго правно лице, ако:

- 1) не чува документацију везану за програме који се финансирају или суфинансирају у складу са овим законом и програме који се финансирају средствима иностраних донација, најмање пет година након инплементације тих програма (члан 30);
- 2) не достави исправну документацију и податке за коришћење средстава подстицаја, намјенски их не користи и не врати износ средстава који је примио на основу нетачно приказаних података, увећан за износ затезне камате, у прописаном року (члан 33 ст. 1 и 2);
- 3) не чува документацију која се односи на остваривање права на подстицај, најмање пет година од дана посљедње наплате (члан 33 став 7);
- 4) не уписује признате организације произвођача у Регистар организација (члан 36 став 4);
- 5) користи ознаку "Производ интегралне пољопривреде", а производ није произведен по методама и поступцима интегралног начина пољопривредне производње (члан 43 став 1);
- 6) користи ознаку "Гарантовано традиционални производ", а не испуњава прописане услове у погледу састава, поступка производње и прераде за поједине пољопривредне производе или храну са гарантованом традицијом (члан 44 став 1);
- 7) не придржава се добре пољопривредне праксе (члан 46);
- 8) врши промет пољопривредних производа и хране супротно закону (члан 47);
- 9) продаје са породичног пољопривредног газдинства производе или храну, а нијесу произведени на том газдинству и не испуњавају прописане опште и посебне хигијенске захтјеве и захтјеве квалитета (члан 48);
- 10) обавља допунску дјелатност без одобрења (члан 51 став 1);
- 11) води Регистар субјеката супротно закону (члан 62);
- 12) не пријави сваку промјену на газдинству у прописаном року (члан 64 ст. 3 и 4).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се новчаном казном од једноструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу .

(3) За прекршај из става 1 тач.1, 2, 3, 9,10 и 12 овог члана казниће се физичко лице новчаном казном од једноструког до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори.

XVI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 76

Подзаконски прописи за спровођење овог закона донијеће се у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 77

(1) Агенција ће се основати до 1. јануара 2011. године.

(2) До оснивања Агенције, послове Агенције обављаће Министарство.

Члан 78

Савјет ће се основати у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 79

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о обезбјеђењу и усмјеравању средстава за подстицање развоја пољопривреде ("Службени лист СРЦГ", бр. 11/90 и "Службени лист РЦГ", бр. 24/92).

Члан 80

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".

СУ-СК Број 01-1134/19-08
Подгорица, 27. јула 2009. године

Скупштина Црне Горе 24. сазива
Предсједник,
Ранко Кривокапић, с.р.

40. Zakon o sprovođenju popisa poljoprivrede 2009. godine

На основу члана 95 тачке 3 Устава Црне Горе доносим

Указ о проглашењу Закона о спровођењу пописа пољопривреде 2009. године

Проглашавам ЗАКОН О СПРОВОЂЕЊУ ПОПИСА ПОЉОПРИВРЕДЕ 2009. ГОДИНЕ, који је донијела Скупштина Црне Горе 24. сазива, на трећој сједници првог редовног засиједања у 2009. години, дана 27. јула 2009. године.

Број: 01-2306/2

Подгорица, 03.08.2009. године

Предсједник Црне Горе,

Филип Вујановић, с.р.

На основу члана 82 став 1 тачка 2 и члана 91 став 1 Устава Црне Горе, Скупштина Црне Горе 24. сазива, на трећој сједници првог редовног засиједања у 2009. години, дана 27. јула 2009. године, донијела је

Закон о спровођењу пописа пољопривреде 2009. године

Закон је објављен у "Службеном листу ЦГ", бр. 54/2009 од 10.8.2009. године.

ЗАКОН О СПРОВОЂЕЊУ ПОПИСА ПОЉОПРИВРЕДЕ

Предмет закона

Члан 1

У Црној Гори спровешће се, у периоду од 1. до 15. октобра 2009. године, попис пољопривреде (у даљем тексту: попис).

Попис ће се спровести према стању на дан 30. септембар 2009. године у 24 часа, што се сматра критичним моментом пописа.

Непосредно по завршетку пописа, извршиће се статистичка контрола пописа на репрезентативном узорку, ради оцјењивања обухвата и квалитета података прикупљених пописом.

Организација пописа

Члан 2

Попис припрема, организује и спроводи Завод за статистику (у даљем тексту: надлежни орган).

Одређене послове припреме, организације и спровођења пописа надлежни орган обавља преко Агенције за избор и плаћање, инструктора, контролора, пописивача и других лица ангажованих у попису, у складу са овим законом и Методологијом за попис пољопривреде.

Извјештајне јединице

Члан 3

Пописом ће се обухватити сљедеће извјештајне јединице:

1) породична пољопривредна газдинства;

2) правна и физичка лица (у даљем тексту: пословни субјекти) која обављају пољопривредну дјелатност.

Значење појединих израза

Члан 4

Поједини изрази употријебљени у овом закону имају сљедеће значење:

- **пољопривреда** је привредна дјелатност која обухвата биљну и сточарску производњу и са њима повезане услужне дјелатности;

- **пољопривредно газдинство** представља јединствену техничко-економску јединицу са јединственом управом, које обавља пољопривредну дјелатност и које може бити породично пољопривредно газдинство или пословни субјекат;

- **носилац породичног пољопривредног газдинства** је лице које је власник или корисник (закупац на краћи или дужи период) породичног пољопривредног газдинства, односно лице које је одговорно за обављање пољопривредне дјелатности газдинства (у даљем тексту: носилац газдинства);
- **домаћинство** је свака породична или друга заједница лица која заједно станују и заједно троше своје приходе за подмиривање основних животних потреба (становање, исхрана и др.). Под домаћинством се подразумијева и домаћинство састављено од једног члана, тј. самачко домаћинство, као и колективно домаћинство, тј. домаћинство састављено од лица која живе у становима за трајно збрињавање дјеце и одраслих, у манастирима - самостанима и у болницама за смјештај неизлечивих болесника;
- **пољопривредна производња** представља узгајање њивских усјева, воћа, усјева сјемена, расадника (без шумских расадника), винове лозе и цвијећа (на отвореном и заштићеном простору);
- **земљишни фонд** представља укупну пољопривредну површину, који се по категорији коришћења дијели на: обрадиву површину (оранице и баште, воћњаке, винограде и ливаде) и пашњаке, као и шуме и друго земљиште које по својим природним и економским условима може да се користи за пољопривредну производњу;
- **сточни фонд** представља број и врсту стоке по категоријама;
- **шума** представља сваку површину већу од 500 m² обраслу шумским дрвећем и служи за производњу шумских сортимената или има заштитну или посебну намјену;
- **рибњак** представља ограничен, затворен простор, у коме се узгаја риба, укључујући и канале којима се доводи и испушта вода из рибњака;
- **агротехничке мјере** представљају мјере које се примјењују у пољопривредној производњи, са циљем да се обезбиједи оптимални услови за раст биљака;
- **објекти у пољопривредном газдинству** представљају грађевинске конструкције од чврстог материјала, које служе за смјештај стоке, живине, органског ђубрива, пољопривредних производа, машина, опреме и др.;
- **пољопривредна механизација** и опрема представља све машине и алатке, које се користе за примјену агротехничких мјера;
- **лица која учествују у пољопривредној производњи** су лица која су стално или повремено ангажована на пословима пољопривредне производње.

Употреба радно освјетљивог језика

Члан 5

Сви изрази који се, у овом закону, користе за физичка лица у мушком роду обухватају исте изразе у женском роду.

Породично пољопривредно газдинство

Члан 6

Породично пољопривредно газдинство представља газдинство на којем носилац газдинства, сам или заједно са члановима свог домаћинства, обавља пољопривредну дјелатност, без обзира на занимање његових чланова, под условом да користи најмање 1000 m² пољопривредног земљишта.

Газдинство из става 1 овог члана сматра се и газдинство које користи и мање од 1000 m² пољопривредног земљишта и ако има најмање:

- 1 краву и 1 теле; или
- 1 краву и 1 јуне; или
- 1 краву и 2 грла ситне стоке (овца, коза, свиња); или
- 5 оваца или коза; или
- 3 свиње; или
- 4 грла ситне стоке; или
- 50 комада живине; или
- 20 кошница пчела.

Породично пољопривредно газдинство представља и домаћинство које не испуњава услове из ст. 1 и 2 овог члана, а коме бављење пољопривредном производњом представља једини извор прихода.

Подаци о породичном пољопривредном газдинству

Члан 7

О породичним пољопривредним газдинствима која су обухваћена овим пописом прикупиће се подаци о:

- носиоцу газдинства (презиме, име родитеља и име лица на које се води газдинство, ЈМБГ, пол, адреса и др.);
- мјесту газдинства (општина и насељено мјесто);
- земљишном фонду;
- примјени агротехничких мјера;
- сточном фонду;
- врсти пољопривредних објеката;
- пољопривредним услугама (услуге савјетодавне службе, услуге у биљној и сточној производњи, субвенције и др.);
- коришћењу пољопривредне механизације и опреме (број, врста и старост);
- пољопривредној производњи;
- органској пољопривреди (цртификована површина, цртификована органска производња у сточарству и површина земљишта у прелазном периоду);
- лицима која учествују у пољопривредној производњи (стално и повремено ангажовање, школска спрема, године живота и др.);
- евиденцији прихода и расхода;
- намјени произведених пољопривредних производа;
- потрошњи енергената (количина и врста);
- допунским активностима (туризам, домаћа радиност, прерада и паковање, сакупљање шумских плодова и др.).

Пословни субјекат

Члан 8

Пословни субјекат је привредно друштво, друго правно лице и предузетник који врши пољопривредну дјелатност, са сједиштем у Црној Гори, као и дјелови страног друштва које врши дјелатност на територији Црне Горе.

О пословним субјектима који су обухваћени овим пописом, поред података из члана 7 став 1 ал. 3 до 15 овог закона, прикупиће се и подаци о:

- називу, сједишту и адреси, матичном броју, редном броју јединице у саставу и др.;
- површини рибњака;
- капацитетима слатководног рибњака.

Подаци о земљишном фонду

Члан 9

О земљишном фонду који је обухваћен овим пописом прикупиће се подаци о:

- површини коришћеног пољопривредног земљишта (коришћених окућница, ораница, расадничкој производњи, винограда, воћњака, вишегодишњих ливада и пашњака);
- површини пољопривредног необрађеног земљишта;
- површина шума;
- површини другог неплодног земљишта (земљиште под објектима, путевима, барама и трстицима, стјеновитим површинама и др.).

Подаци о агротехничким мјерама

Члан 10

О агротехничким мјерама које су обухваћене овим пописом прикупиће се подаци о: употреби средстава за исхрану биљака, употреби средстава за заштиту биљака и наводњавању засађених површина.

Подаци о сточном фонду

Члан 11

О сточном фонду који је обухваћен овим пописом прикупиће се подаци о: стоки по врстама и категоријама, катунима, типовима (системи) сточарске производње и газдинствима за идентификацију и регистрацију.

Подаци о објектима обухваћеним пописом

Члан 12

О објектима у пољопривредном газдинству који су обухваћени овим пописом прикупиће се подаци о: броју, старости и површини објеката за смјештај стоке, живине, објеката за смјештај органског ђубрива и осталих објеката.

Подаци о пољопривредној производњи

Члан 13

О пољопривредној производњи која је обухваћена овим пописом прикупиће се подаци о: површини земљишта засађеног поврћем, цвијећем и украсним биљем на окућницама, отвореном и заштићеном простору, међу усјевима, подусјевима и допунским усјевима на ораницама и баштама.

Методологија за попис пољопривреде

Члан 14

Ближа врста и класификација података из чл. 6 до 13 овог закона, који су предмет пописа, утврђују се Методологијом за попис пољопривреде.

Методологијом из става 1 овог члана ближе се утврђује и припрема и начин спровођења пописа, пописни и помоћни обрасци и материјал потребан за спровођење пописа.

Пописни обрасци из става 2 овог члана су: контролник, упитник за породично пољопривредно газдинство и упитник за пословне субјекте.

Надлежни орган

Члан 15

Надлежни орган, поред послова утврђених законом:

- 1) утврђује Методологију за попис пољопривреде;
- 2) сарађује са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управом за некретнине и Агенцијом за избор и плаћање;
- 3) именује државне инструкторе;
- 4) утврђује финансијски план за коришћење обезбијеђених средстава за попис;
- 5) утврђује критеријуме и висину накнаде за рад учесника у попису;
- 6) именује чланове Бироа за попис;
- 7) врши стручну обуку државних и општинских инструктора, преко Бироа за попис;
- 8) обезбјеђује инструменте (обрасце, упутства и др.) за спровођење пописа;
- 9) врши обраду пописног материјала;
- 10) производи и објављује резултате пописа, у складу са програмом обраде;
- 11) врши друге послове у складу са законом.

Актом о образовању Бироа за попис ближе се утврђује састав као и његови послови и задаци.

Агенција за избор и плаћање

Члан 16

Агенција за избор и плаћање је правно лице.

Агенција за избор и плаћање:

- спроводи процедуру избора и плаћања општинских инструктора, пописивача и лица за унос података;
- обезбјеђује просторне капацитете за обуку и смјештај пописног материјала;
- врши друге послове у вези са припремом и спровођењем пописа, у складу са упутствима надлежног органа.

Прикупљање података од породичног пољопривредног газдинства

Члан 17

Подаци о породичном пољопривредном газдинству прикупљају се од носиоца породичног пољопривредног газдинства или пунољетног лица у домаћинству, коме су подаци најбоље познати.

Подаци о породичном пољопривредном газдинству прикупљају се методом интервјуа, на пописним обрасцима које попуњава пописивач.

Писано обавјештење

Члан 18

Ако пописивач у породичном пољопривредном газдинству не затекне лице из члана 17 овог закона, оставиће писано обавјештење да је то лице дужно да се, у року од три дана од дана остављања писаног обавјештења, јави надлежном органу ради давања података у вези са пописом.

Обавјештење из става 1 овог члана садржи радно вријеме и адресу надлежног органа за попис.

Прикупљање података од пословног субјекта

Члан 19

Податке за пословне субјекте попуњава овлашћено лице, а овјерава одговорно лице пословног субјекта.

Попуњени пописни обрасци се достављају надлежном органу путем поште.

Обавезе давања и уноса података

Члан 20

Лица из чл. 17 и 19 овог закона дужна су да непосредно, односно у прописаном року, без накнаде, дају тачне и потпуне податке о питањима која се од њих траже пописом.

Пописивач мора у пописне обрасце унијети податке како му их је дало лице обухваћено пописом.

Обавезе других лица у попису

Члан 21

Пописивачи, инструктори, контролори и друга лица која врше послове у вези са пописом дужна су да благовремено и на прописан начин обављају послове пописа.

Лица из става 1 овог члана морају за свој рад имати писано овлашћење и при извршавању својих задатака дужна су да то овлашћење покажу.

Комитет за попис пољопривреде

Члан 22

Ради стручне помоћи у поступку припреме, организације и спровођења пописа и популаризације пописа, образује се Комитет за попис пољопривреде (у даљем тексту: Комитет).

Комитет образује Влада Црне Горе на предлог надлежног органа.

Надлежност Комитета

Члан 23

Комитет:

- даје мишљење на садржај Методологије за попис и пописне обрасце;
- даје предлоге и сугестије за припрему инструмената пописа;
- учествује у информисању становништва о значају пописа;
- разматра питања од значаја за реализацију пописа;
- даје мишљење о програму обраде и публиковању резултата пописа;
- врши друге послове од значаја за попис.

Састав Комитета

Члан 24

Комитет има предсједника и 12 чланова.

Старјешина надлежног органа је предсједник Комитета.

Мандат чланова Комитета траје до објављивања коначних резултата пописа.

Чланови Комитета су представници:

1) надлежног органа	2 члана;
2) Министарства финансија	1 члан;
3) Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде	1 члан;
4) Управе за некретнине	1 члан;
5) Биотехничког института	1 члан;
6) Ветеринарске управе	1 члан;
7) Института за биологију мора	1 члан;
8) Управе за шуме	1 члан;
9) Секретаријата за европске интеграције	1 члан;
10) Скупштине Црне Горе	1 члан;
11) НВО цивилни сектор	1 члан.

Начин рада Комитета

Члан 25

Административно - техничке послове за потребе Комитета обавља надлежни орган. Ближи начин рада Комитета уређује се пословником о раду.

Коришћење података

Члан 26

Подаци добијени пописом користе се за успостављање и вођење регистра пољопривредних газдинстава, макроекономска планирања, научна и друга истраживања и статистичке сврхе.

Објављивање резултата пописа

Члан 27

Прве резултате пописа надлежни орган објавиће у року од 30 дана од дана завршетка пописа.

Резултате пописа, утврђене програмом обраде, надлежни орган објавиће сукцесивно, до краја децембра 2010. године.

Финансирање пописа

Члан 28

Средства потребна за спровођење пописа обезбиједиће се из буџета Црне Горе.

Казнене одредбе

Члан 29

Новчаном казном од десетоструког до тристоструког износа минималне зараде у Црној Гори казниће се за прекршај правно лице, ако одбије да у прописаном року, без накнаде, да тачне и потпуне податке о питањима која се од њега траже пописом (члан 20 став 1).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се физичко лице и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од једне половине до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори.

Члан 30

Новчаном казном од једне половине до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори казниће се за прекршај физичко лице које благовремено и на прописани начин не обавља послове пописа (члан 21 став 1).

Утврђивање Методологије

Члан 31

Методологију за попис пољопривреде надлежни орган ће утврдити у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Именовање чланова Комитета

Члан 32

Чланови Комитета именуваће се у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Ступање на снагу

Члан 33

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".

СУ-СК Број 01-56/20

Подгорица, 27. јула 2009. године

Скупштина Црне Горе 24. сазива

Предсједник,

Ранко Кривокапић, с.р.

Aneksi:

Error! No index entries found.